

Gerben Bootsma

De heer F. Bootsma uit Zwolle schrijft de Stichting Oranjehotel:

"Bij deze wil ik u de juiste gegevens over mijn vader Gerben Bootsma, geboren op 21 februari 1894 te Lemmer, gemeente Lemsterland en overleden op 2 april 1945 te Butzbach (Duitsland), doen toekomen.

Mijn vader was in dienst van de Rederij Stânfries te Leeuwarden en voer als kapitein op het stoomschip de Holland-Friesland IV van Leeuwarden op Rotterdam. In de nacht van 25 op 26 maart 1943 voer hij met zijn 3-koppige bemanning met dit schip op het IJsselmeer in de buurt van Enkhuizen. Op enige afstand ziet hij vuurpijlen en zet koers in de richting van deze pijlen. Na enig zoeken ontdekt hij een rubberboot met acht mensen aan boord: zeven Engelsen en één Nederlander. Zij vertellen met een Lancaster bommenwerper boven het IJsselmeer te zijn neergeschoten. Hij neemt de acht mensen aan boord en laat de rubberboot zinken door hem lek te steken. Mijn vader besluit de mensen naar de haven van Enkhuizen te brengen. De Nederlander vertelt hem dat hij als geheim agent boven de Noord-Westhoek van Friesland had moeten worden gedropt, net als zijn collega-agent, die dodelijk werd getroffen bij de beschieting van het vliegtuig. Deze is met het vliegtuig in het IJsselmeer gebleven. De geheim agent, genaamd Pieter Roelof Gerbrands, vertelt mijn vader dat beiden als eerste agenten zonder voor aankondiging via Radio Oranje gedropt zouden worden, nadat duidelijk was geworden dat de Duitsers eerdere aankondigingen via de radio door hadden. De overleden agent was genaamd Bergman.

Mijn vader is met het schip naar de haven van Enkhuizen gevaren. Dicht bij de havenkade gekomen heeft hij Gerbrands de kans gegeven om van boord te springen en de benen te nemen, voordat de Duitsers kwamen. Nadat Gerbrands was verdwenen heeft mijn vader door middel van geluidssignalen te kennen gegeven aan de havenmeester dat hij piloten aan boord had. Deze heeft de Duitsers gewaarschuwd. De Duitse militairen waren in gezelschap van een Nederlandse politiemann. Deze hoort van de havenbeambte dat hij een doornatte man op de kade was tegengekomen. De politiemann, genaamd A. de Bruin (zie blz. 188 van Gedenkboek van het Oranjehotel van E.P. Weber [uitgave 1946]), vraagt de havenbeambte om zijn mond te houden. Mijn vader vertelt de Duitse militairen dat hij de vliegers in een rubberboot op het IJsselmeer heeft aangetroffen, hen aan boord heeft genomen en de rubberboot heeft laten zinken. Dit werd kennelijk voor waarheid aangenomen, want daarna mocht mijn vader met de boot, zonder nader onderzoek, vertrekken. Op zaterdag 3 april 1943 te omstreeks 14 uur verscheen een onbekende man aan onze woning, Cornelis Houtmanstraat nr. 1 in Lemmer, en vroeg aan mijn moeder of hij mijn vader kon spreken. Nagenoeg gelijktijdig kwam mijn vader aangelopen en deze is vervolgens met deze man meegegaan, verder de straat in. Ik ben op verzoek van mijn moeder achter hen aangegaan. Een honderd meter verderop sprongen er 2 mannen t.w. Karl Grimm en Nico Johannsen, van achter een heg en namen mijn vader gevangen. De gehele actie gebeurde onder leiding van Jozef Schreieder. De man die bij ons aan de deur kwam bleek Antonius van der Waals te zijn [een bekende betrokkene bij het Englandspiel].

Mijn vader is vervolgens overgebracht naar de Deutsches Polizeigefängnis aan de Van Alkemadeaan 850 in Den Haag. Hij werd aldaar in cel 704 ingesloten. Deze gegevens staan vermeld op brieven die mijn moeder heeft ontvangen. Hij verbleef aldaar tot half december 1943 en vandaar werd hij overgebracht naar de gevangenis aan de Gansstraat in Utrecht. Hij werd aldaar op 24 februari 1944 veroordeeld tot levenslange tuchthuisstraf. Op 20 mei 1944 werd mijn vader overgebracht naar een gevangenis in Kleve, vervolgens naar Rheinbach. Op 12 september 1944 naar een tuchthuis in Dietz am Lahn en vervolgens op 17 maart 1945 naar het tuchthuis in Butzbach. Op 20 maart 1945 werd hij aldaar in het hospitaal opgenomen. Op 28 maart werd Butzbach door de Amerikanen bevrijd en op 2 april 1945 is hij aldaar overleden.

Mijn vader ligt begraven op het Nederlandse Ereveld te Frankfurt am Main. Op 14 september 1967 zijn de asresten van mijn moeder in een urn in dit graf bijgezet."

Gerben Bootsma

De envelop van een brief die Gerben Bootsma vanuit het Oranjehotel aan zijn familie stuurde.

